

Bryssel 26.2.2016
COM(2016) 112 final

**KOMISSION KERTOMUS TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMELLE,
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**Jäsenvaltioiden vastaukset tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen
varainhoitovuodelta 2014**

{SWD(2016) 48 final}

SISÄLLYSLUETTELO

1. Kertomuksen aihe	3
2. Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen keskeiset piirteet vuonna 2014	3
3. Jäsenvaltioiden vastauksien yhteenveto	5
3.1 Toiminnan tulosten mittaaminen.....	5
3.2 Kvantifioitavissa olevat virhetyypit – valtiontukia ja julkisia hankintoja koskevien sääntöjen rikkomukset.....	7
3.3 Moitteeton varainhoito	9
4. Päätelmät.....	11

KOMISSIION KERTOMUS

JÄSENVALTIOIDEN VASTAUKSET TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN VUOSIKERTOMUKSEEN VARAINHOITOVUODELTA 2014

1. Kertomuksen aihe

Sen jälkeen kun tilintarkastustuomioistuin oli julkaissut varainhoitovuotta 2014 koskevan vuosikertomuksensa, komissio antoi varainhoitoasetuksen 162 artiklan 5 kohdan¹ mukaisesti jäsenvaltioille tiedoksi kertomuksen niitä koskevat kohdat.

Tiedot lähetettiin jäsenvaltioille kirjeessä. Lisäksi toimitettiin kolme liitettä, jotka kunkin jäsenvaltion oli määrä täyttää, sekä ohjeet siitä, miten vastaukset liitteissä oleviin kyselylomakkeisiin laaditaan ja esitetään. Liitteessä I oli kyselylomake, joka koski yksittäisiin jäsenvaltioihin liittyviä kertomuksen kohtia. Liitteen II kyselylomake koski kaikkiin jäsenvaltioihin liittyviä tarkastushavaintoja, ja liitteen III kyselylomake koski vuoden 2014 tarkastuslausuman ajankohtaisia havaintoja, jotka liittyivät jaettuun hallinnointiin.

Tämän vuoden kertomuksessa oli kolme keskeistä teemaa. Ne olivat seuraavat: 1) toiminnan tulosten mittaaminen, 2) kvantifioitavissa olevat virhetyypit – valtiontukea ja julkisia hankintoja koskevien sääntöjen rikkomukset ja 3) moitteeton varainhoito. Tähän kertomukseen on myös liitetty komission yksiköiden valmisteluasiakirja, joka sisältää jäsenvaltioiden vastaukset liitteisiin I ja III.

2. Tilintarkastustuomioistuinten vuosikertomuksen keskeiset piirteet vuonna 2014

Tilintarkastustuomioistuin on päivittänyt tarkastustapansa ja kertomuksen rakenteen vuoden 2014 vuosikertomusta varten. Tarkastustavan tärkein muutos on se, että julkisia hankintoja koskevien sääntöjen vakavat rikkomukset on kvantifioitu ja vuosien 2012 ja 2013 lukuihin on tulosten vertailukelpoisuuden varmistamiseksi tehty tätä vastaavat mukautukset.² Kertomuksen uusi rakenne, joka ilmenee luvuissa 5–9, vastaa vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeita.

Tilintarkastustuomioistuinten vuotta 2014 koskevissa tarkastustuloksissa todettiin, että tilinpäätöksessä ei ollut olennaisia virheitä, minkä vuoksi tilintarkastustuomioistuin antoi puhtaan lausunnon tilien luotettavuudesta³, kuten se on tehnyt vuodesta 2007 lähtien. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi menojen osalta, että arvioitu virhetaso oli 4,4 prosenttia maksuista.⁴ Tämä oli lähellä vuoden 2013 tasoa, joka oli 4,5 prosenttia. Olennainen virhetaso havaittiin kaikissa muissa monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeissa paitsi otsakkeessa 5 (hallinto). Kilpailukyvyn alalla arvioitu virhemäärä oli 5,6 prosenttia, koheesion alalla 5,7 prosenttia ja globaalin Euroopan alalla 2,7 prosenttia.⁵ Kaikilla kolmella alalla virhemäärä kasvoi vuodesta 2013. Luonnonvarojen alalla arvioitu virhetaso kuitenkin

---

¹ Varainhoitoasetuksen 162 artiklan 5 kohdan mukaan komissio antaa heti tilintarkastustuomioistuinten toimitettua vuosikertomuksen asianomaisille jäsenvaltioille tiedoksi sellaisten varojen hallinnointia koskevat tilintarkastustuomioistuinten huomautukset, joihin nähden jäsenvaltioilla on toimivaltaa. Jäsenvaltioiden on vastattava komissiolle 60 päivän kuluessa. Komissio toimittaa yhteenvedon näistä vastauksista tilintarkastustuomioistuinten, Euroopan parlamentille ja neuvostolle ennen seuraavan vuoden helmikuun 28. päivää.

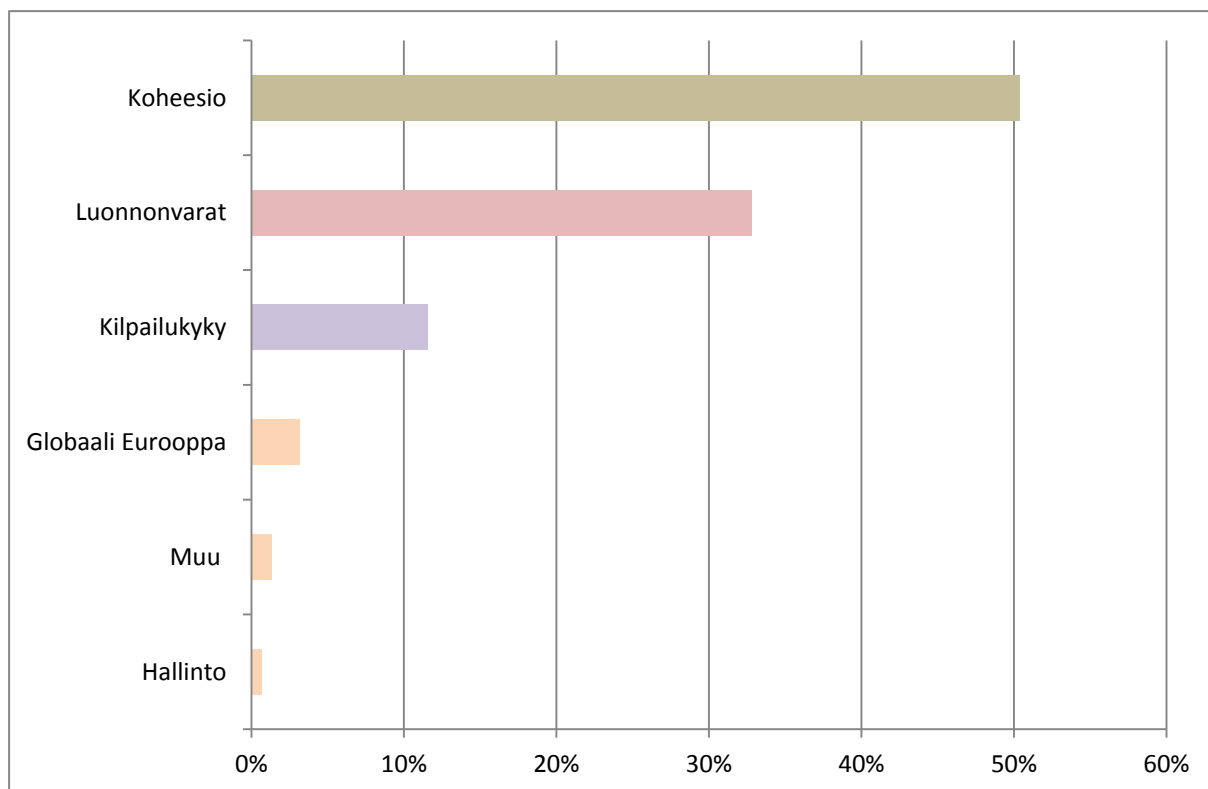
² Tilintarkastustuomioistuinten vuosikertomus 2014, s. 20 ja 21.

³ Tilintarkastustuomioistuinten vuosikertomus 2014, s. 15.

⁴ Tilintarkastustuomioistuinten vuosikertomus 2014, s. 17.

⁵ Tilintarkastustuomioistuinten vuosikertomus 2014, s. 26 ja 27.

oli 3,6 prosenttia eli vähemmän kuin vuonna 2013. Koheesiopolitiikka vaikutti eniten vuoden 2014 arvioituun kokonaisvirhetasoon. Seuraavaksi eniten virhetasoon vaikuttivat luonnonvarojen, kilpailukyyn ja globaalin Euroopan alat. Seuraava kaavio osoittaa, kuinka vuoden 2014 arvioitu kokonaisvirhetaso jakautuu monivuotisen rahoituskehysten otsakkeiden välillä.⁶

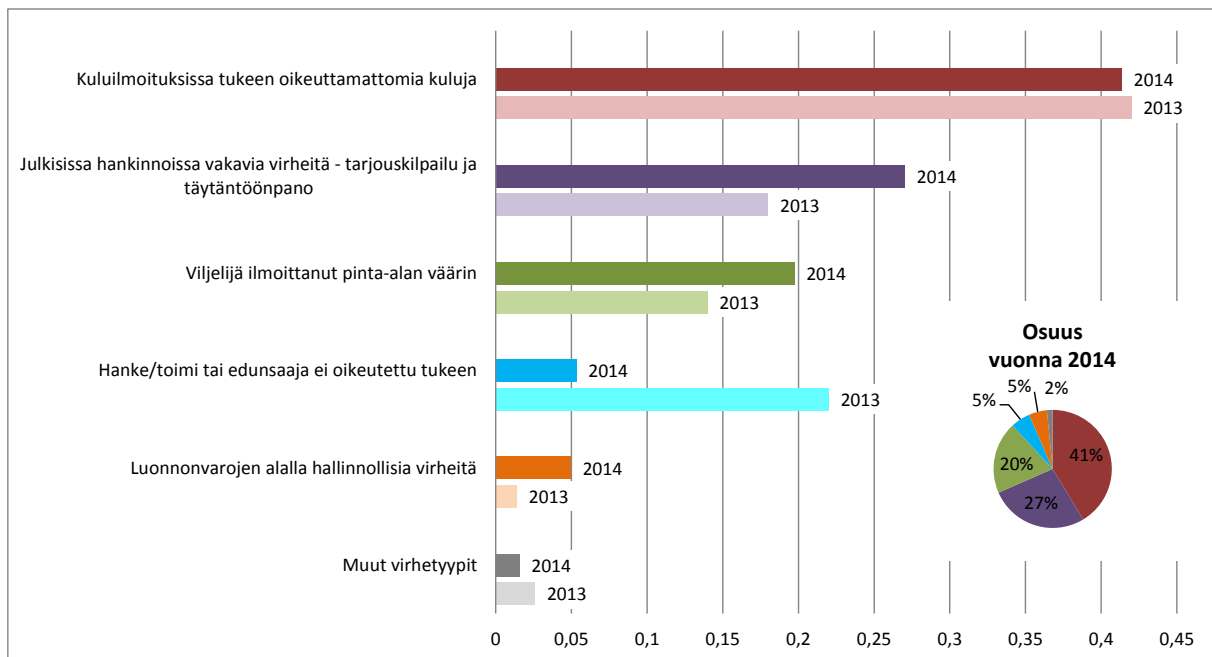

Tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa todettiin myös, että kahteen meno-ohjelmatyypin eli tukioikeusohjelmiin ja kustannusten korvausohjelmiin liittyy niille ominaisia riskejä.⁷ Kertomuksen mukaan vuonna 2014 liittyi eniten virheitä korvausohjelmien kustannusten tukikelpoisuuteen. Korvausohjelmien virheet liittyivät pääasiassa julkisia hankintoja koskevien sääntöjen vakaviin rikkomuksiin tarjouskilpailuissa ja sopimusten täytäntöönpanossa. Tukioikeusohjelmissä tyypillisiä virheitä olivat maanviljelijöiden ylisuuret ilmoitukset ja maanviljelijöille tehtyihin maksuihin vaikuttaneet hallinnolliset virheet.⁸ Seuraava kaavio kuvaa, kuinka arvioitu kokonaisvirhe jakautuu virhetyypeittäin.

⁶ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2014, s. 22.

⁷ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2014, s. 19.

⁸ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus, s. 22 ja 23.

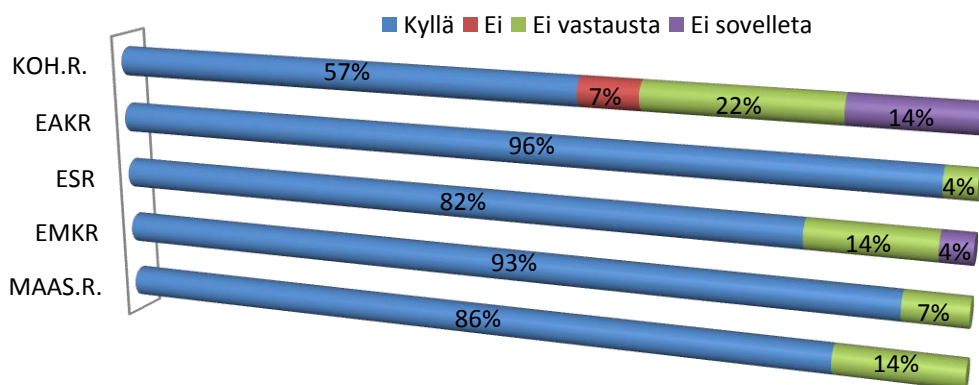
3. Jäsenvaltioiden vastauksien yhteenveto

3.1 TOIMINNAN TULOSTEN MITTAAMINEN

Vuosikertomuksen kolmannessa luvussa, jonka otsikko on ”EU:n talousarviosta rahoitetun toiminnan tuloksellisuus”,⁹ tilintarkastustuomioistuin analysoi tuloksellisuutta Eurooppa 2020 -strategian näkökulmasta ja tarkastelee tuloselementtejä, jotka sisältyvät vuosia 2014–2020 koskevaan monivuotiseen rahoituskehykseen. Jäsenvaltioilta kysyttiin, käyttivätkö ne jo tai aikoivatko ne käyttää viidelle EU-rahastolle kehitettyjä yhteisiä indikaattoreita. Neljän rahaston eli Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto), Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR), Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ja Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) osalta vastauksista kävi ilmi, että lähes kaikki jäsenvaltiot jo käyttivät tai aikoivat käyttää yhteisiä indikaattoreita. Koheesiorahaston osalta 57 prosenttia jäsenvaltioista ilmoitti, että yhteisiä indikaattoreita käytettiin, ja 14 prosenttia totesi, etteivät yhteiset indikaattorit soveltuneet käyttöön. Seuraavassa taulukossa esitetään jäsenvaltioiden vastaukset.

⁹ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus, s. 83.

Yhteisten indikaattoreiden käyttö EU-rahastoittain prosentteina (100 % = 28 jäsenvaltiota)

Ylimääräisten tai täydentävien indikaattoreiden osalta useat jäsenvaltiot (Kreikka, Espanja, Ranska, Liettua, Luxemburg ja Yhdistynyt kuningaskunta)¹⁰ vastasivat, että ne käyttivät ohjelmakohtaisia tai ylimääräisiä indikaattoreita. Usein hallintoviranomaiset olivat määritelleet nämä indikaattorit ja sisällyttäneet ne toimenpideohjelman tuloskehukseen. Joissakin tapauksissa yhteisiä indikaattoreita täydennettiin kansallisen tason indikaattoreilla. Esimerkiksi Puolassa¹¹ EAKR, koheesiorahasto ja ESR käyttävät indikaattoreita seuraavasti:

”Hanketasolla käytetään suurta joukkoa indikaattoreita, jotka ovat peräisin aluekehitysministeriön laatimasta pääindikaattoriluettelosta. Luettelo kattaa rahastoasetuksissa määritellyt unionitason yhteiset indikaattorit sekä kansallisella tasolla vahvistetut pääindikaattorit.”

Portugali¹² korosti, että toimenpideohjelmilla, joilla on samantapaiset tavoitteet kaudella 2014–2020, on yhdenmukaistetut indikaattorit ja että ”unionin yhteisten indikaattoreiden luettelon lisäksi on olemassa yhdenmukaistettujen kansallisten indikaattoreiden luettelo”.

Jäsenvaltiot toimittivat myös luetteloita tai yksityiskohtaisempiakin tietoja ohjelmakohtaisista indikaattoreista, joita käytettiin eri rahastoissa. Ruotsi¹³ ilmoitti, että yhdeksässä EAKR-ohjelmassa oli noin 35 tuotosindikaattoria ja ”noin 30 tulosindikaattoria, jotka liittyivät ohjelmien investointipainopisteisiin ja erityistavoitteisiin”. Tanska¹⁴ toimitti luettelon vaikutus-, tuotos- ja tulosindikaattoreista, joita käytettiin maaseuturahastossa, ESR:ssä ja EMKR:ssä. Slovakia¹⁵ luetteli indikaattoreita, jotka keskitetty koordinoitelin oli kehittänyt ja jotka kattoivat useita ohjelmia, sekä toimitti luettelon indikaattoreista, joita käytettiin Euroopan rakenne- ja investointirahastoissa (ERI-rahastoissa).

Jäsenvaltioilta kysyttiin myös, voivatko ne toimittaa merkityksellisiä tietoja sellaisia indikaattoreita varten, joita voitaisiin käyttää vuonna 2017 tehtävää monivuotisen rahoituskehysten väliarviointia varten. Jotkin jäsenvaltiot, kuten Tanska, Kreikka ja

¹⁰ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 149, 159, 171, 175, 204 ja 207.

¹¹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 180.

¹² Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 186.

¹³ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 206.

¹⁴ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 144.

¹⁵ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 196.

Ranska¹⁶ ilmoittivat, että vuoteen 2017 mennessä ei olisi mahdollista toimittaa merkityksellisiä tietoja. Tämä johtuu suurelta osin siitä, että täytäntöönpanon taso on liian alhainen tietyissä toimenpideohjelmissa ja näitä koskevat tiedot eivät tästä syystä olisi edustavia. Kreikka¹⁷ totesi seuraavaa:

”Tiedot Eurooppa 2020 -strategian mukaisten kansallisten tavoitteiden saavuttamisesta julkaistaan Euroopan tilastojärjestelmän¹⁸ seurantakertomuksessa vuonna 2017 (ja vuonna 2019). Koska toimenpideohjelmien täytäntöönpano ei kuitenkaan ole riittävän pitkällä vuonna 2017, kun seurantakertomus laaditaan, monivuotisen rahoituskehysten puolivälin tarkastelua varten ei ole odotettavissa edustavia tietoja.”

Sekä Portugali¹⁹ että Puola²⁰ korostivat sitä, että käytössä oli kattava raportointijärjestelmä, jolla varmistettiin raportoinnin säännöllisyys ja laatu. Kuten Puola²¹ kuitenkin totesi,

”ei ole mahdollista esittää yhteenvetoa siitä, mitkä EU:n rahoituksen vaikutukset ovat olleet vuosien 2014–2020 rahoituskehysten aikana, ennen kuin on edistytty riittävästi. Vuosi 2017 on liian pian, jotta voitaisiin tehdä kattavia päätelmiä.”

Useat muut jäsenvaltiot, esimerkiksi Tšekki, Kroatia, Irlanti, Itävalta ja Slovenia²² olivat varmoja, että joidenkin ohjelmien osalta voitaisiin toimittaa merkityksellisiä tietoja vuoteen 2017 mennessä. Tšekki²³ ilmoitti, että

”se pystyy saamaan luotettavia tietoja järjestelmästä, jonka se on luonut raportoidakseen ohjelmatilanteen edistymisestä ja kehittymisestä”.

Myös Kroatia ilmoitti, että se toimittaisi kattavaa tietoa. Lisäksi

”arviointien tulokset ovat käytettävissä ja tämän pitäisi osaltaan edistää sitä, että hallinto- ja valvontajärjestelmiä parannetaan ja mahdollisuuksien mukaan yksinkertaistetaan”.

3.2 KVANTIFIOITAVISSA OLEVAT VIRHETYYPIT – VALTIONTUKIA JA JULKISIA HANKINTOJA KOSKEVIEN SÄÄNTÖJEN RIKKOMUKSET

Vuoden 2014 vuosikertomuksessa tilintarkastustuomioistuin totesi, että 14:ssä EAKR:n ja koheesiorahaston hankkeessa, jotka sijoituivat kahdeksaan jäsenvaltioon, rikottiin EU:n valtiontukisääntöjä. Tilintarkastustuomioistuimen mukaan valtiontukisääntöjen rikkomuksiin liittyvät, kvantifioitavissa olevat virheet muodostavat noin 1,5 prosenttiyksikköä virheprosentista, joka koskee alue- ja kaupunkipolitiikkaa.²⁴ Jäsenvaltioita pyydettiin toimittamaan tiedot valtiontukisääntöjen rikkomuksista ja toteutetuista ehkäisevistä toimenpiteistä.

Jäsenvaltioiden vastaukset osoittivat, että eräissä tapauksissa, esimerkiksi Ranskassa, Latviassa ja Sloveniassa²⁵, ERI-rahastoissa ei ollut ollut valtiontukisääntöihin liittyviä systeemisiä ongelmia tai puutteita, vaikkakin joitakin yksittäisiä

¹⁶ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 144, 149 ja 159.

¹⁷ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 159.

¹⁸ Euroopan unionin jäsenmaiden tilastovirastojen ja Eurostatin muodostama tilastojärjestelmä.

¹⁹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 186.

²⁰ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 180 ja 181.

²¹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 181.

²² Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 107, 122, 130, 164 ja 201.

²³ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 130.

²⁴ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus 2014, s. 182.

²⁵ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 152, 170 ja 203.

rikkomustapauksia oli saattanut olla. Bulgaria²⁶ toi esiin kaksi valtiontukitapausta, joissa sääntöjä ei ollut noudatettu ja jotka molemmat oli havaittu tarkastuksissa. Toinen tapauksista koski toimintaohjelmaa ”Bulgarian talouden kilpailukyvyyn kehittäminen vuosina 2007–2013” ja toinen hallintojärjestelmiä, jotka oli perustettu aloitteessa ”Euroopan yhteiset resurssit mikro- ja keskikokoisten yritysten tukemiseksi (JEREMIE)”. Molemmissa tapauksissa tarkastusviranomaisen antoi hallintoviranomaiselle ja välittävälle toimielimille neuvoja korjaavista toimista.

Vaikka laajamittaisia systeemiä ongelmia tai puutteita ei näyttänyt olevan, jotkin jäsenvaltiot raportoivat toteutetuista ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä.

Unkari²⁷ totesi seuraavaa:

”Kun kyse on ehdotuspyynnöistä ja painopistehankkeista, valtiontukien valvontayksikkö, joka kuuluu pääministerin kansliaan, tekee alustavan selvityksen valtiontukisääntöjen noudattamisesta. Ensimmäisen tason tarkastuksissa asiaa kontrolloi hallintoviranomainen tai välittävä toimielin tarjoajien ilmoitusten perusteella.”

Ranska²⁸ toi esiin, että alueellisen tasa-arvon yleiskomissaari²⁹ oli ohjelmakaudella 2014–2020 muun muassa luonut kansallisen koulutusohjelman ja alueellisten asiantuntijoiden verkoston, joka erikoistuu valtiontukisääntöihin.

Luxemburg ja Slovenia³⁰ totesivat, että tarkistuslistat olivat niiden keskeinen ennaltaehkäisevä toimenpide, kun taas Espanja³¹ totesi, että tarkistuslistojen lisäksi käytössä oli myös ”riskiarviotaulukko”.

Tilintarkastustuomioistuin on päivittänyt menettelytapansa, jonka mukaan se kvantifioi julkisia hankintoja koskevien sääntöjen vakavia rikkomuksia. Hankintoihin liittyvät virheet ovat suurin virhelähde taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion alalla.³² Jäsenvaltioita pyydettiin toimittamaan tietoja kansallisista menettelyistä, joiden avulla arvioidaan ja kvantifioidaan hankintasääntöihin liittyviä rikkomuksia. Jotkin jäsenvaltiot (Irlanti, Latvia, Liettua, Alankomaat, Puola ja Slovenia)³³ ilmoittivat, että kansallinen lainsäädäntö on olemassa ja että hyvin usein EU:n lainsäädäntö on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä tai se muodosti kansallisen lainsäädännön perustan. Liettuassa³⁴ julkisista hankinnoista vastaavalla virastolla on yleisvastuu sen varmistamisesta, että toimintaohjelmat pannaan asianmukaisesti täytäntöön EU:n asetusten vaatimusten mukaisesti. Viraston tehtävänä on myös estää sääntöjenvastaisuuksia. Latvia³⁵ ilmoitti seuraavaa:

”Hankinnoissa noudatetaan kansallista lainsäädäntöä, joka on hyväksytty EU:n lainsäädännön pohjalta tai joka on laadittu EU:n lainsäädännön saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.”

Irlanti³⁶ totesi vielä seuraavaa:

²⁶ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 120 ja 121.

²⁷ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 169.

²⁸ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 153.

²⁹ *Commissariat général à l'égalité des territoires* (CGET).

³⁰ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 170 ja 203.

³¹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 205.

³² Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus, s. 176.

³³ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 165, 169, 172, 179, 183, 202 ja 203.

³⁴ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 172.

³⁵ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 169.

³⁶ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 165 ja 166.

”Julkisen hallinnon tekemiä sopimuksia ja julkisia hankintoja valvotaan tarkastuksilla, joita tehdään valtiontalouden tarkastusvirastosta (*Comptroller and Auditor General*) vuonna 1993 annetun (muutetun) lain ja paikallishallinnon uudistamisesta vuonna 2014 annetun lain nojalla. Virkamiehet, joiden velvollisuuksiin kuuluu tilityksen antaminen menoista, vastaavat kyseisistä menoista.”

Tilintarkastustuomioistuin toi kertomuksessaan esiin tapauksia, joissa julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ei ollut noudatettu eräissä jäsenvaltioissa.³⁷ Asianomaisia jäsenvaltioita pyydettiin toimittamaan tietoja mahdollisista vioista ja puutteista, joita niiden sisäisen valvonnan järjestelmissä on ollut ja jotka ovat voineet johtaa näihin sääntöjenvastaisuuksiin. Jäsenvaltioita pyydettiin myös selostamaan, millaisia korjaavia toimenpiteitä on toteutettu. Bulgarian ja Ranskan³⁸ mukaan sääntöjenvastaisuudet johtuivat julkisten hankintamenettelyiden monimutkaisuudesta ja siitä, että oli pulaa koulutetusta henkilöstöstä, joka näitä asioita hoitaisi. Romania³⁹ ilmoitti, että

”edunsaajien sisäisen valvonnan järjestelmät, jotka koskevat julkisia hankintoja, ovat hajanaisia ja osittain tarpeettomia ja ne keskittyvät etupäässä prosessin asianmukaisuutta koskeviin muodollisiin näkökohtiin mutta jättävät huomiotta laadun objektiivisen arvioinnin”.

Tilanteen korjaamiseksi Romania on laatinut ”julkisia hankintoja koskevan kansallisen strategian vuosiksi 2014–2020”. Siinä ”määrätään toimista, joilla julkisen hankintamenettelyn sääntöjenmukaisuus ja laatu varmistetaan”.

Espanja, Ranska ja Puola⁴⁰ mainitsivat, että koulutusohjelmat, jotka on suunniteltu erityisesti hankintahenkilöstölle, ovat keskeinen toimenpide, jolla varmistetaan julkisten hankintojen parempi hallinnointi.

3.3 MOITTEETON VARAINHOITO

Jäsenvaltiot jatkavat pyrkimyksiään moitteettoman varainhoidon edistämiseksi siten, että ne hyödyntävät yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja laajamittaisesti, parantavat rahoittavan viranomaisen tekemiä varmennuksia ja tuottavat parempaa raportointia rahoitusvälineistä.

Kertomuksensa kuudennessa luvussa⁴¹ tilintarkastustuomioistuin suosittelee, että jäsenvaltiot käyttäisivät paremmin hyödykseen yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja koskevia mahdollisuuksia, joista säädetään ohjelmakauden 2014–2020 yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa ja ESR-asetuksessa.

Useimmat jäsenvaltiot, mukaan lukien Kypros, Ranska, Saksa, Unkari, Latvia, Liettua, Luxemburg, Suomi ja Yhdistynyt kuningaskunta⁴² ilmoittivat, että yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja käytetään ohjelmakaudella 2014–2020 eri rahastoissa siinä määrin kuin se oli mahdollista. Liettua⁴³ totesi, että hallintoviranomainen oli järjestänyt vuonna 2015 tilaisuuden, jonka teemana oli ”Mahdollisuudet soveltaa yksinkertaistettua menettelyä kauden 2014–2020 menojen maksamiseen”. Tilaisuuden osallistajat saivat tietoa

³⁷ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus, s. 240.

³⁸ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 116 ja 150.

³⁹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 191.

⁴⁰ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 150, 151, 181, 182 ja 205.

⁴¹ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus, s. 203.

⁴² Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 129, 148, 153, 158, 163, 170, 174, 176 ja 209.

⁴³ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 174 ja 175.

”mahdollisuuksista soveltaa yksinkertaistettua menettelyä menojen maksamiseen ja siitä koituvista hyödyistä EU:n rakennerahastojen hallinnoinnissa”.

Kreikka⁴⁴ huomautti, että kaikille toimijoille annettiin parhaillaan koulutusta, jonka avulla yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöä koskevat tiedot saatetaan ajan tasalle, kun taas Puolan⁴⁵ viranomaiset painottivat, että vaikka yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttö on säädetty mahdolliseksi, ”niiden käyttö on valinnaista ja kukin hallintoviranomainen tekee lopullisen päätöksen asiassa”.

Ruotsi⁴⁶ toi esiin, että yksinkertaistettu malli oli käytössä ESR:ssä ja että ”hallinto pyrkii aktiivisesti edistämään yksinkertaistamista”.

Portugali⁴⁷ on lisäksi perustanut yksinkertaistamiskeskuksen kehitys- ja koheesivirastoon. Sen tavoitteena on ”antaa hallintoviranomaisille tietoa alan keskeisistä kysymyksistä ja näin edistää yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen laajamittaista käyttöä eri koheesiorahastoissa (EAKR, ESR ja koheesiorahasto).”

Kuten aiempinakin vuosina, tilintarkastustuomioistuin raportoi aluepolitiikan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden osalta,⁴⁸ että suuressa osassa maksutapahtumia, joita rasitti kvantifioitavissa oleva virhe, jäsenvaltioiden viranomaisilla olisi ollut *riittävästi tietoa* virheiden estämiseen, havaitsemiseen ja korjaamiseen ennen menojen todentamista komissiolle. Jäsenvaltioita pyydettiin selostamaan, olivatko ne parantaneet rahoittavan viranomaisen varmuuksia ja tehostaneet tarkastuksia ennen menojen todentamista komissiolle.

Luxemburg⁴⁹ toimitti luettelon eräistä varmuuksista koskevista parannuksista, jotka oli toteutettu EAKR:ssä ja ESR:ssä. Näihin kuuluivat muun muassa uusi jälkikäteistarkastuksia koskeva tarkistuslista, toimintaohje ja koulutukset sekä tilaisuudet, joilla pyrittiin parantamaan yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen tuntemusta.

Portugali⁵⁰ viittasi toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon tietyissä tapauksissa ja ilmoitti lisäksi, että todentamisviranomainen tekee joukon tarkastuksia ennen maksupyyntöjen esittämistä Euroopan komissiolle. Jos on syytä epäillä

”todennettavien menojen laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta, kyseiset määrät vähennetään varotoimenpiteenä, kunnes ongelmat on ratkaistu”.

Myös Espanja⁵¹ ilmoitti, että toimintasuunnitelmat on pantu täytäntöön ja että

”on parannettu menettelyjä, jotka koskevat maksuhakemusten valintaa ja hyväksymistä, tarkistuslistoja, erilaisten paikallisten yhteisöjen hankinta-asiakirjojen tarkastamista ja niin edelleen”.

Kypros⁵² ilmoitti, että suurin osa virheistä koski

”paikallisten viranomaisten rakennushankkeita ja julkisten yliopistojen ohjelmistokehitykseen liittyviä sopimuksia. Hankintaviranomaiset ohjataan asioimaan sopimusmuutoksia käsittelevässä keskuskomiteassa (*Central Committee*

---

⁴⁴ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 161.

⁴⁵ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 184.

⁴⁶ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 207.

⁴⁷ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 188.

⁴⁸ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus, s. 185 ja 202.

⁴⁹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 176.

⁵⁰ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 188.

⁵¹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 203.

⁵² Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 128.

for Variations and Claims), joka tutkii kyseisiin sopimuksiin vaaditut muutokset ja antaa neuvontaa sekä kantansa asiassa samoin kuin tarjoaa sovittelua tavaroita tai palveluja toimittaneiden yritysten kanssa riitojen ratkaisemiseksi.”

Jotkin jäsenvaltiot, kuten Kypros, Slovenia ja Ruotsi⁵³ vastasivat rahoitusvälineitä koskevan raportoinnin laadun osalta, että ne olivat noudattaneet komission suuntaviivoja ja käyttäneet uusia malleja mutta että joissakin tapauksissa parannukset eivät olleet tarpeen, koska raportoinnin laatua pidettiin hyvänä.

Muut jäsenvaltiot selostivat tekemiään parannuksia. Ranska⁵⁴ perusti marraskuussa 2015 työryhmän, joka pyrkii seuraamaan rahoitusvälineiden kehitystä ja varmistamaan niitä koskevan tiedon asianmukaisen yhdistelemisen. Bulgaria⁵⁵ on ottanut käyttöön laajan puolivuositaisen ja vuotuisen raportointijärjestelmän rahoitusväline JESSICAA varten.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio on jo nyt sitoutunut panemaan täytäntöön EU:n tuloksiin keskittyvän talousarvion. Tämä vastaa EU:n investointeihin ja menoihin sovellettavaa ”täysin uutta lähestymistapaa”, jota tilintarkastustuomioistuin on peräänkuuluttanut varainhoitovuotta 2014 koskevassa vuosikertomuksessaan.⁵⁶ Yksi tämän uuden lähestymistavan keskeisistä piirteistä on toiminnan tuloksellisuus, jota arvioidaan moitteettoman varainhoidon periaatteiden pohjalta.⁵⁷

Vastaukset, joita jäsenvaltiot antoivat vuosikertomuksen liitteisiin, kertoivat jatkuvasta sitoutumisesta moitteettomaan varainhoitoon. Tähän pyritään edistämällä aktiivisesti yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöä sekä parantamalla rahoittavan viranomaisen varmennuksia ja rahoitusvälineitä koskevaa raportointia. Monien jäsenvaltioiden mukaan julkisia hankintoja koskevia ongelmia hoidetaan yhdenmukaistamalla kansallista ja EU:n lainsäädäntöä. Kun julkisissa hankinnoissa on havaittu puutteita, korjauskeinojen joukossa ovat olleet koulutusohjelmat, paikalla tehtyjen tarkastusten lisääminen ja takaisinperintä. Näin ovat todenneet Belgia, Tšekki, Saksa, Kroatia ja Suomi.⁵⁸

Jäsenvaltioiden tämänvuotisista vastauksista käy ilmi myös kasvava tietoisuus siitä, että on tarpeen luoda tehokas toimintakulttuuri, joka keskittyy tuloksellisuuteen. Lähes kaikki jäsenvaltiot ilmoittivat hyödyntävänsä indikaattoreita. Ne ovat yhteisiä tai erityisiä, ja niitä hyödynnetään eri rahastoissa sekä kansallisella että alueellisella tasolla suoritusten mittaamiseksi. Ohjelmien matala toteutustaso voi kuitenkin johtaa siihen, että monivuotisen rahoituskehyksen vuonna 2017 tehtävässä väliarvioinnissa ei vielä ole käytettävissä riittävän merkityksellisiä tulostietoja. Merkityksellisempiä tietoja on todennäköisesti saatavilla vuonna 2018 tai 2019 monien ohjelmien tuloskehysten mukaisesti. Latvia⁵⁹ tiivistä tilanteen seuraavasti:

”Saavutettuja tuloksia koskevan tiedon määrä voi vaihdella eri toimintalinjojen kesken. Tämä riippuu rahastosta, ennakkoehtojen täyttymisestä ja kansallisen lainsäädännön kehitysvaiheesta.”

⁵³ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 128, 202 ja 206.

⁵⁴ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 150.

⁵⁵ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 115.

⁵⁶ Tilintarkastustuomioistuimen presidentti Caldeiran puhe talousarvion valvontavaliokunnassa Brysselissä 10. marraskuuta 2015.

⁵⁷ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus, s. 84.

⁵⁸ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 55, 64 ja 122–126.

⁵⁹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 168.

Tanskan⁶⁰ vastauksen loppupäätelmissä tiivistyy suhtautumistapa, joka viittaa siihen, että jäsenvaltiot ovat yleisesti sitoutuneita toiminnan tuloksellisuuteen ja tuloksiin keskittyvään EU:n talousarvioon. Lausunto on seuraava:

”Jotta EU:n talousarvion täytäntöönpano olisi tyydyttävää, on elintärkeää, että syntyy tuloksia. On myös varmistettava, että nämä tulokset tukevat EU:n yleisiä poliittisia tavoitteita. Tämän vuoksi Tanskalle on tärkeää, että huomion keskipisteessä pysyy sellaisten tulossuuntautuneiden järjestelmäkehysten luominen, joissa keskitytään entistä enemmän EU:n hankkeiden tuloksiin ja vaikutuksiin. Näin ollen suhtaudumme myönteisesti siihen, että vuosikertomuksessa on kiinnitetty enemmän huomiota tähän asiaan.”

---

⁶⁰ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, s. 211 ja 212.